

JAARVERSLAG 2015

De wereld op z'n kop

Dames en heren, waarde leden en ereleden,

Het is mij een waar genoegen om hier wederom op de ledenvergadering te mogen staan om het jaarverslag van de 3 October Vereeniging over het jaar 2015 met u door te nemen. Onze vereniging, heeft weer een mooi jaar achter de rug. Elk jaar opnieuw herdenken en vieren we in Leiden, in de regio en zelfs ver buiten de Nederlandse grenzen deze markante gebeurtenis in onze geschiedenis, het Onzet van Leiden!

Het thema van de herdenking en viering in 2015 was: 'De wereld op z'n Kop'. Een zeer passend thema niet alleen voor ons in Leiden maar helaas ook wereldwijd met 'Spannende tijden' voor ons allen.

Voor ons als vereniging waren het ook spannende tijden omdat we het kermisterrein deels moesten verplaatsen in verband met de bouwput van de Lammermarkt parkeergarage en omdat de optocht een nieuwe omgekeerde route zou krijgen

Mede dankzij de actieve inzet van de vele vrijwilligers, de gemeente Leiden, de verschillende hulpdiensten, de steun van onze bijna 14.000 leden kunnen wij dit unieke volksfeest in stand te houden.

Algemene zaken:

De Algemene ledenvergadering vond plaats op 8 mei 2015 in het Academie gebouw.

Ik citeer de heer Aad Rietveld, columnist van het Leidsch Dagblad, die in zijn column op 8 mei 2015 schreef: "Het heeft even geduurd voor het kwartje viel, maar na een tijdje kwam dan toch dat heldere moment. Ik weet wat het thema wordt van de Grote Optocht met Leidens Ontzet. De eerbiedwaardige 3 October Vereeniging vroeg ons met klem de advertenties waarin de algemene ledenvergadering van vanavond in het Academiegebouw wordt aangekondigd onderste boven af te drukken. Wat zou daar in hemelsnaam achter zitten? Op de ledenvergadering wordt doorgaans het thema van de Grote Optocht bekend gemaakt. Eén en één is twee. Het thema is 'Op z'n kop' of 'Ondersteboven'". Dat had de heer Rietveld goed gezien!

Enkele bestuur en commissie zaken:

De heren Koops en De Jong zijn benoemd als bestuurslid van de vereniging.

De commissie Haring & Wittebrood benoemde de heer Christiaan de Witt tijdens het haring proeven tot haringmeester 2015. Afscheid werd genomen van commissielid Jochem Myjer, die zijn optredens niet meer kan combineren met de werkzaamheden voor de commissie.

Commissaris Ton Bakker ontving een Koninklijke onderscheiding.

Helaas hadden wij ook weer overledenen te betreuren: oud commissaris van de commissie

Haring & Wittebrood de heer Masurel is overleden. Ook betreurden wij het verlies van Ria Elderhorst, de vrouw van onze commissaris Ton Elderhorst.

Uiteraard een woord van dank voor onze sponsors: het 3 October Gilde en de Geuzen van Boisot. Zij immers, helpen mede, ons het vieren en herdenken van Leidens Ontzet mogelijk te maken.

Dames en heren,

Het bestuur is afgelopen jaar druk bezig geweest met een stakeholders discussie om zo goed in kaart te brengen wie voor ons de belangrijke groepen zijn zowel binnen als buiten de stad en te bedenken hoe deze groepen het beste benaderd kunnen worden om zo het Herdenken en vieren van Leidens Ontzet nog beter vorm te kunnen geven. In dit kader heeft het bestuur ook de gesprekken met de Universiteit geïntensiveerd. Wij hebben de Universiteit benaderd om ook een onderdeel van de viering te organiseren. Dat is de lezingenreeks 3 October University in het Van der Werfpark geworden. Een daverend succes! Tot zelfs buiten de tent stonden mensen te luisteren.

Naast de lokale en regionale benadering in de stakeholders discussie hebben we ook naar internationale partijen gekeken die onze Vereniging een warm hart toedragen. Zo was daar de Holland Society of New York. Een gezelschap van mannen die kunnen aantonen direct van Hollandse voorouders af te stammen. Zij hebben in 1886, bij de eerste optocht van onze net opgerichte Vereniging, financieel bijgedragen om dit mogelijk te maken. Een grote delegatie van de Holland Society heeft afgelopen 3 oktober op uitnodiging van de Vereniging het feest der feesten met ons meegemaakt. De voorzitter van de Holland Society en diens opvolgers zijn door ons lid voor het leven van de 3 October Vereniging gemaakt. Afgelopen november werd door een delegatie van het bestuur een tegenbezoek afgelegd.

De Vereniging heeft samen met de gemeente Leiden dit jaar de het 25^e Haring & Corenwyn gala in de Pieterskerk georganiseerd. Ook hier herdenken we het Ontzet van Leiden!

In aanloop naar de viering:

Op zaterdag 5 september werd het Servicepunt van de 3 October Vereniging evenals in 2014 gevestigd in de kunstgalerie van de Karin Kortlang Stichting, feestelijk geopend in aanwezigheid van de voorzitter, een aantal bestuursleden en een nieuw gezelschap 'De Joffers'. De Joffers zijn groep vrouwelijke commissarissen die zorgen voor de bemanning of beter gezegd 'bevrouwing' van het Servicepunt.

En als het programmaboekje op de deurmat valt, kunnen de leden zien dat de feestwijzer ook conform het thema is opgebouwd met ook de tekst op zijn kop en van achter naar voor gelezen moet worden.

In de Centrale Hal van het Stadhuis hebben vele leden van de 3 October Vereniging weer kaarten gekocht voor de seniorenvoorstelling die plaats vond in de Stadsgehoorzaal met dit jaar o.a. ook Marianne Weber.

Voor de traditionele inschrijving van Haring & Wittebrood en voor de hutspotmaaltijd kon men zich zoals gebruikelijk inschrijven in de immer gezellige Leidse Waag. De rij was hetzelfde als eerdere jaren, maar in de Waag was het anders. Geen kale hal meer maar 'een gezellige huiskamer' met sfeerverlichting en een bar.

Zoals ieder jaar werden de liederen voor de Koraaalzing gerepeteerd in de Hooglandse Kerk ter voorbereiding op de Drie Oktoberviering. Uit de kerk galmden de stemmen van maar liefst 1400 Leidenaren.

De Vereniging ging ook weer 'on tour' naar een aantal instellingen voor mensen met een verstandelijke beperking in Leiden en de regio . Op alle plekken waar de bus stopte werd het feest! Met dank aan het 3 October Gilde, Zorg en Zekerheid en Beuk Touringcars. Tevens was er het jaarlijkse Jeugdvoetbaltoernooi bij Docos en het bezoek aan de rust- en verpleeghuizen in Leiden en aan de Kinderdaktuin van het LUMC.

Al sinds 1997 organiseert de 3 October Vereniging samen met de Universiteit Leiden een jaarlijkse lezing over een aan het Leidse Beleg en Ontzet gerelateerd onderwerp. Anton van der Lem, sprak in het Groot Auditorium van het Academieggebouw, over Willem van Oranje en de manier waarop hij zijn rol speelde als de grote organisator van Leidens Ontzet.

Jazz bij de Burcht met twee fantastische bands en mooi weer, een hele gezellige middag!

En dan... de werkelijke viering!

Donderdag 1 oktober vond de Minikoraal plaats op de tot Festival Plaza omgebouwde Garenmarkt. Een geweldig festijn met ook prachtig weer! Een wervelend liedjesfeest met zo'n 3500 kinderen van Leidse en regionale basisscholen. Onze Leidse trots Jochem Myjer bracht voor een uitzinnig publiek zijn fantastische lied 'Lalala Leiden' ten gehore. En voor het eerst werd een gedicht voorgedragen door de winnaar van de wedstrijd die onder de leerlingen van de scholen was uitgeschreven.

De Pleintaptoe inmiddels ook een vast onderdeel van 3 oktoberviering (en ook een nationaal begrip) werd op de avond van 1 oktober gehouden.

Vanaf 13.00 uur kon men het grote Lunapark en de feestelijke warenmarkt bezoeken. De kermis werd wegens de bouw van de parkeergarage aan de Lammermarkt iets verschoven, maar bood, zoals we gewend zijn wederom spectaculaire en leuke attracties voor jong en oud met als blikvanger 'The View' , het grootste (spiksplinternieuwe) reuzenrad van Europa!

Wederom nostalgie op het Pieterskerkplein. Attracties voor alle leeftijden en dus ook geschikt voor de allerkleinste 'kermisvierders'.

We houden van traditie. Daarom elk jaar op dezelfde dag (2 oktober) en dezelfde tijd (15.74 uur) de openingsvoorstelling , waarin de wereld letterlijk op z'n kop ging. Het startsein werd gegeven door Burgmeester Lenferink en de voorzitter van de 3 October Vereniging de heer Zonneville. Nee, zij stonden niet op hun kop , maar veegden het plein aan (achterstevoren dus).

Om 17.00 uur vormde de Hooglandse Kerkgracht traditioneel de sfeerrijke locatie voor de Grote Hutspotmaaltijd.

Ieder jaar worden er weer meer 'bodempjes' gelegd! Meer dan 6000 leden om precies te zijn 6115 leden van de 3 October Vereeniging genoten van de traditionele hutspotmaaltijd.

Om 19.30 uur werd het startsein gegeven voor de Taptoe, traditiegetrouw een formeel eerbetoon aan de helden van 1574, waaronder burgemeester Van der Werf en Jan van Hout. Ruim 3600 deelnemers, allen leden van Leidse Verenigingen, gaven op eigen creatieve wijze gestalte aan het vaste Taptoemotto: een lint van licht. Nieuw dit jaar in de Taptoe was Gymsport Leiden, een grote club ontstaan uit de fusie van zes gymnastiekverenigingen. Gymsport Leiden liep voor het eerst mee met maar liefst 1000 kinderen en haalden ook meteen hun eerste hoofdprijs binnen. De jury van de Taptoe vond hen de beste! Voetbalvereniging Docos behaalde de tweede plaats en de roeiers van Die Leythe waren de winnaars van de derde Joppenz prijs.

De erepenning van de stad Leiden werd uitgereikt aan dominee Ad Alblas, die zich permanent inzet om van Leiden een stad van compassie te maken.

Vrijdag 3 oktober: het zou weer een prachtige dag worden! Nog in het donker komen de Leidenaren om kwart voor zeven het Stadhuisplein oplopen.

Slaperig en soms nog onvast op de benen, maar klaar om het Geuzenlied, het Wilhelmus en het Leidse volkslied ten gehore te brengen. De Reveille, of Reveill-je op zijn Leids, is een Ontzet traditie die bij steeds meer mensen gehoor vindt.

En dan om half acht, de eerste Leidenaars stormen De Waag binnen voor hun jaarlijkse haring en wittebrood. De 'Geusjes' liggen hoog opgestapeld als altijd op de lange tafels en de haringdames staan aan de andere kant klaar met hun bakken. Alleen de designlampen verraden dat de Waag minder dan 24 uur geleden nog een restaurant was. Aan de traditionele sfeer doet het niets af! 8300 broden en 34.533 stuks haring werden uitgedeeld.

Precies om 08.00 uur is er de Koraalzang in het Van der Werfpark. Traditiegetrouw leidde dirigent Wim de Ru het grootste Leidse gelegenheidskoor met strakke hand door de liederen.

Al jaren een groot succes! Het Kinderplein op het Gerecht. Poppenkast voor de allerkleinsten en het Open Podium waar jongen Leidenaren hun talent konden laten zien.

Gedurende de gehele ochtend en een groot deel van de middag kon men op het Festival Plaza genieten van het Straattheaterfestival.

Commissaris van de Koning van de Provincie Zuid-Holland de heer Smit leidde de Herdenkingsdienst. De muziek werd prachtig uitgevoerd door de Koninklijke Militaire Kapel Johan Willem Friso.

En dan: de Grote Optocht: De Wereld op z'n kop. De nieuwe aanpak bleek bij het merendeel van het publiek in de smaak te vallen. De nieuwe, omgekeerde, route was 400 meter korter dan andere jaren. Voor deze opzet werd mede gekozen om het aantal grote gaten in de optocht te verminderen. Het thema van de optocht werd behalve door de omgekeerde route ook gesymboliseerd door de vele wereldbollen.

Klagen over de gaten die er vallen, is bijna net zo zeer een traditie als de optocht zelf, maar deze keer viel vooral op dat er veel is verbeterd. De nieuwe opzet blijkt 'een schot in de roos'.

Na het geweldige succes van 2014 gingen we in 2015 in de reprise! Wellicht een nieuwe traditie: uit volle borst meezingen op welbekende liedjes. Het Amazing Meezing Festival op het Festival Plaza na de Optocht!

Meer springers dan ooit bij het Polsstokverspringen. Springen over het water van de Steenshuur zo in de armen van burgemeester Van der Werf! Zoals elk jaar begeleidde De Polsstokbond Holland de deelnemers.

Om 23.30 uur vond de fantastische afsluiting van een ongekend plezierige viering plaats: De Pyromusical. Grote gouden boeketten en daverende titaniumknallen lieten een diepe indruk achter. Voorafgaand aan dit unieke vuurwerk zorgde het Flyboard team voor een spectaculaire show op het water.

We kunnen terug kijken op een mooi feest. Megadrukke zonder wanklank. Dat was het beeld na twee dagen Leids Ontzet. 200.000 mensen op de been, of misschien wel 300.000? Overall, overall mensen. Het geeft aan dat we op de goede weg zijn. Mede dankzij de enorme inzet van de commissarissen, de vrijwilligers, medewerkers van de Gemeente Leiden, politie en brandweer kunnen we spreken over een geslaagde, rustige viering. Het bestendigen van het herdenken en vieren van Leidens Ontzet is wederom gelukt.

Dames en heren,

Het zijn roerige tijden. Het mogen genieten van feesten in vrijheid voor iedereen van welke komaf dan ook. Dat is wat we met elkaar moeten koesteren, zeker in deze tijd met een wereld die op z'n kop staat. Dit is het belangrijkste waar de 3 October Vereniging voor staat!

Ik dank u wel.

Leiden, mei 2016

Jurgen van der Velden, secretaris